A°. 1803. N°. 67

BINNEN- LANDSCHE BATAAFSCHE COURANT.

MAANDAG DEN 30 MEY.

Deeze EXTRA-DUBBELDE COURANT wordt alömme voor den gewoonen Prys uitgegeeven.

BATAAFSCHE REPUBLYK.

DE HAGE *den* 28 *Mey*. Het vervolg der belangryke *Engelsche* Stukken luid aldus:

No. 38. *Aan Lord* Hawkesbury, enz, enz., PARYS 21. *February* 1802.

„Mylord! — Myne laatste Depoche in welke ik uwer Lordschap verslag deed van myn gesprek met den Heer *de Talleyrand*, was naauwlyks vertrokken, toen ik van hem eene Nota ontfing, my berigtende, dat de Eerste Consul met my wenschte te spreeken, en verzogt, dat ik my ten 9. uur by hem in het Kasteel der *Tuilerien* zou begeeven. Hy ontfing my in zyn Cabinet met eene tamelyke hartelykheid, en na, geduurende eenige weinige minuuten over onderscheidene onderwerpen met my gesprooken te hebben, verzogt hy my te gaan zitten, zo als hy insgelyks deed aan de overzyde van de tafel, en begon. — Hy zeide my, dat hy, na het geen tusschen my en den Heer *Talleyrand* had plaats gehad, het nodig geoordeeld, my op de plegtigste en meest regtstreeksche wyze zyne gevoelens bekend te maaken, ten einde ik dezelven aan Zyne Majesteit mogt mededeelen; en dat hy begreep, dat zulks met beeter uitwerking door hem zelf, dan door eenig ander tusschen-persoon of tusschen-middel geschieden kon. Hy gaf te kennen, dat het voor hem eene allergrootste teleurstelling was, dat het Tractaat van *Amiens*, in plaats van door bevreediging en vriendschap, de natuurlyke uitwerkselen van vreede gevolgd te worden, niet dan onafgebrookene en steeds aangroeijende jaloersheid en wantrouwen had voortgebragt; en dat dit wantrouwen thans in zulk eene openlyke wyze bekend was, dat het de zaak tot eenen beslissenden uitslag brengen moest."

„Vervolgens telde hy verscheidene uittartingen op, die hy voorgaf van *Engeland* ontfangen te hebben. In den voorsten rang plaatste hy het niet ontruimen van *Malta* en *Alexandrien*, zo als wy door het Tractaat verbonden waren te doen. Hierin zeide hy zou geene bedenking op aarde hem doen berusten; en indien hy een van beiden kiezen moest, zou hy liever ons in bezit van de *Parysche* voorstad *St. Antoine* zien, dan in dat van *Malta*. Hy keerde zig vervolgens tot den smaadredenen, tegens hem in de *Engelsche* nieuwspapieren uitgebraakt; maar dit, zeide hy, werd minder door hem gesteld dan 't geen in het licht verscheen in de *Fransche* papieren, die te *Londen* uitgegeeven werden. Dit beschouwde hy als veel verderffelyker, daar het ingerigt was, om dit land tegen hem en tegen zyn Gouvernement op te ruyen. Hy klaagde over de bescherming, verleend aan *Georges*, en andere lieden van deszelfs stempel, welken, in plaats, zo als herhaalde maalen beloofd geweest was, naar *Canada* gezonden te worden, men gedongde in *Engeland* te verblyven, voorzien van een ruim pensioen, en onophoudelyk allerlye soorten van misdaaden op de kus en van *Frankryk*, zo wel als in het inwendige des lands pleegende. Ter bevestiging hier van meldde hy my, dat, weinige dagen geleden, twee persoonen in *Normandyen* gevat, en thans op hunnen weg naar *Parys* waren, die, als gehuurde moordenaars, in dienst stonden van den Bisschop van *Arras*, van den Baron *de Rolle*, van *Georges* en van *Dutheil*, zo als volkomenlyk voor eenen regtbank beweezen en waereldkundig gemaakt zou worden."

„Hy erkende, dat de verbittering, die hy tegen *Engeland* gevoelde, telken dag toenam, om dat iedere wind (ik maak, zo veel ik kan, gebruik van zyne eigene denkbeelden en uitdrukkingen) om dat iedere wind die uit *Engeland* blies, hem niets aanbragt dan vyandschap en haat."

„Thans keerde hy terug naar *Egypten*, en zeide my, dat indien hy de minste neiging gevoeld had, om zig met geweld meester van het zelve te maaken, hy zulks een maand geleden had kunnen doen, door vyf-en-twintig duizend man naar *Aboukir* te zenden, die zig van geheel het Land zouden meester gemaakt hebben, in spyt van de vier duizend *Britten* in *Alexandriën*; dat, in plaats dat dit Guarnisoen een middel ter bescherming van *Egypten* zou geweest zyn, het hem alleen het voorwendzel zou gegeeven hebben, om een inval in dat Land te doen. *Dit zou hy echter niet doen, hoe groot ook zyne begeerte zyn mogt, om het als eene Volkplanting te bezitten, om dat hy het geenzins de kans van eenen Oorlog waardig keurde, in welken hy misschien als aanvaller beschouwd zou worden, en by welken hy meer verliezen zou dan hy winnen kon, daar toch, vroeger of laater*, Egypten *aan* Frankryk *behooren zou, het zy door het instorten van het* Turksche *Ryk, het zy by eenige schikking met de* Porte."

„Ten bewyze van zyne begeerte om den Vreede te behouden, wenschte hy wel eens te weeten, wat hy toch te winnen had door Oorlog met *Engeland* te maaken? Eene landing was het eenig middel van aanval, het welk hy had, en dit had hy beslooten te waagen, zig zelf aan het hoofd der onderneeming stellende. Maar, hoe kon men onderstellen, dat na de hoogte bereikt te hebben, op welke hy stond, hy anders dan door de noodzaakelykheid gedrongen, zyn leeven en roem in zulk eene hachelyke pooging zou waagen, wanneer de waarschynlykste kans was, dat hy en het grootst gedeelte der Expeditie naar den grond der Zee zoude gaan. Hy sprak zeer veel over dit onderwerp, maar gaf zig nooit het voorkomen, van het gevaar te willen verminderen. Hy erkende, dat honderd kansen tegen een tegen hem waren. Dan, desniettegen, staande had hy beslooten het te onderneemen, indien Oorlog het gevolg der tegenwoordige geschillen zyn moest: en zodanig was de geestgesteldheid der troepen, dat men Leger na Leger tot de onderneeming vinden zou."

„Hy weidde vervolgens breedvoerig uit over de natuurlyke sterkte der beide landen. *Frankryk* met eene Armée van vier honderd en tagtig duizend man, want tot dat getal moet zy, zeide hy, *onmiddelyk veltallig gemaakt worden*, volkomen gereed tot de wanhoopigste onderneemingen; en *Engeland* met eene vloot, die het de meesteres der Zee maakte, en welke hy niet dagt, in minder dan tien jaar te zullen kunnen evenaaren. Twee zulke landen zouden door eene voegzaame verstandhouding de waereld kunnen bestuuren, maar zyn in staat om dezelve het onderst boven te keeren door hunne twisten. — Hy zeide, dat, indien hy de vyandschap van het *Britsch* Gouvernement niet by elke gelegenheid sedert het Tractaat van *Amiens* ondervonden had, 'er niets gewint zou zyn, het geen hy niet gedaan zou hebben om zyne zugt tot bevrediging te doen blyken: aandeel in schavergoedingen, zo wel als in invloed op het vaste land; Tractaten van Koophandel, konöm, alles, hetwelk genoegen gegeeven, of vriendschap aan den dag gelegd kon hebben. Niets echter was in staat geweest om den haat van het *Britsch* Gouvernement te boven te komen, en daarom was het thans tot de vraag gekomen, of wy Vreede of Oorlog hebben zouden? Om Vreede te houden moest het Tractaat van *Amiens* vervuld worden; de beschimpingen in de openbaare Nieuwspapieren, zo als niet ganschelyk onderdrukt, ten minsten binnen paalen gehouden, en tot de *Engelsche* Papieren beperkt, en eindelyk, de bescherming, zo openlyk aan zyne bitterste vyanden verleend, (*Georges* en andere persoonen zyner soort bedoelende,) moest ingetrokken worden. Indien men Oorlog wilde, had men het slegts te zeggen, en te weigeren, het Tractaat te vervullen. Hy doorliep vervolgens geheel *Europa* met my, om my te bewyzen, dat, in deszelfs tegenwoordig n toestand, 'er geene Mogendheid was, met welke wy een verbond van Oorlog tegen *Frankryk* hoopen konden; diensvolgens was het ons belang, tyd te winnen, en, indien 'er eenig punt voor ons te winnen was, den oorlog te hernieuwen, wanneer de omstandigheden gunstiger zouden zyn. Hy zeide, dat men hem geen recht deed met te onderstellen, dat hy zig boven de meening van *Europa* of van zyn land verheeven waande. Dat hy niet zou willen waagen, door eenige geweldige daad van aanval *Europa* tegen hem te verbinden; noch ook, dat hy zó magtig in *Frankryk* was, dat hy, anders dan op goede gronden, de Natie zou konnen overhaalen om te wapen te vliegen. Hy zeide; dat hy de *Algerynen* niet getugtigd had, om dat hy ongezind was de jaloersheid van andere Mogendheden gaande te maaken; maar, dat hy hoopte, dat *Engeland*, *Rusland* en *Frankryk* eenmaal gevoelen zouden, dat het hun belang was, een nest van dieven te vernietigen, en hen te dwingen, voortaan te leven van het bebouwen van hun land, liever dan van roof en plundering."

„In het weinige, het geen ik hem zeide, want geduurende den loop van twee geheele uuren gaf hy my slegts zelden gelegenheid om een woord te uitten, bepaalde ik my strictelyk tot den inhoud van uwer Lordschaps instructiën. Ik drong dezelven aan op dezelfde manier, als ik aan den Heer *de Talleyrand* gedaan had, en bleef, zo sterk als ik vermogt, staan op den indruk, dien de bekendmaaking van *Sebastiani's* Rapport in *Engeland* veroorzaakt had, in welk land de oogmerken van *Frankryk* omtrent *Egypten* altoos de uiterste waakzaamheid en jalouzy moesten te weeg brengen. Hy hield staande, dat het geen ons van zyne zugt tot vreede moest overtuigen van den eenen kant was het weinige, dat hy van eene hernieuwing des oorlogs te wagten had, en van den anderen kant de gemakkelykheid, met welke hy bezit van *Egypten* had kunnen neemen met die zelfde schepen en troepen, die thans uit de *Middellandsche* zee naar *St. Domingo* zeilden, en zulks onder goedkeuring van geheel *Europa*, en, meer byzonderlyk, van de *Turken*, die hen herhaalde maalen uitgenodigd hadden, om zig by hun te voegen, ten einde ons te noodzaaken, hun grondgebied te ontruimen."

„Ik vermeen niet van stuk tot stuk des Eersten Consuls drangredenen te volgen; dit zou onuitvoerlyk zyn, uit hoofde der ontzaggelyke verscheidenheid van onderwerpen, die hy te berde bragt. Zyn doel was klaarblykelyk, my te overtuigen, dat van *Malta* Vreede of Oorlog moest afhangen, en ter zelfder tyd myn geest te doordringen met een sterk denkbeeld der middelen, die hy bezit om ons in en buiten 's lands afbreuk te doen."

„Met opzigt tot het wantrouwen en de jaloersheid, welken hy zeide, onafgebrooken, sints de sluiting van het Tractaat van *Amiens* de overhand gehad te hebben, merkte ik aan, dat, na eenen Oorlog van zulk eenen langen duur, zo vol van verbittering, en gevoerd op eene wyze, van welke de geschiedenis geen voorbeeld heeft, het maar al te natuurlyk was, dat eene aanzienlyke maate van gisting bleef voortduuren; dan dit, even als de onstuimigheid der zee na eenen storm, zou trapsgewyze ophouden, indien zy niet door de staatkunde van den een of ander der partyen gaande gehouden werd; dat ik niet voorgaf te willen beslissen, wie de aanvaller was in den pennen-stryd, waar over hy klaagde, en die nog altoos voortgezet werd, of schoon met dat onderscheid, dat in *Engeland* die stryd onafhangelyk van het Gouvernement was, en in *Frankryk* daarentegen deszelfs werkelyken wil en daad. Hier by voegde ik, dat men toekennen moest, dat wy zodanige gronden van wantrouwen tegen *Frankryk* hadden, als niet tegen ons konden werden ingebragt, en ik wilde voortgaan, om de vermeerde ing van grondgebied en invloed aantehaalen, door *Frankryk* sints het Tractaat verworven, toen hy my in de reden viel met te zeggen: Ik gis, dat gy *Piemont* en *Zwitserland* bedoelt? *Ce sont des bagatelles* (het zyn beuzelingen,) en men moest het voorzien hebben terwyl de onderhandeling nog hangende was: *vous n'avez pas le droit d'en parler à cette heure*, (thans hebt gy het recht niet om 'er over te spreeken.) Ik voerde vervolgens, als eene oorzaak van mistrouwen en van jaloersheid, aan, de onmogelykheid om reche of eenige soort van redres voor iemand van Zyner Majesteits onderdaanen. Hy vroeg my, ten welken opzigte: en ik zeide hem, dat, sints het teekenen van het Tractaat, niet een eenige *Britschen* regtsgeschil voldaan was geweest, schoon ieder *Franschman*, die zig in dien toestand bevond, regt bekomen had binnen eene maand na dat tydstip; en dat sedert ik my alhier bevond ik, en dit zelfde kon ik van myne voorgangers zeggen, niet een enkeld voldoend antwoord ontfangen was op de ontelbaare voorstellingen, die wy genoodzaakt geweest waren in te leevren, ten behoeve van *Britsche* onderdaanen en goederen, in de havens van *Frankryk* en elders zonder eenen schadeluw van regt gehouden: Zulk eene orde van zaaken, zeide ik, was niet ingerigt, om wantrouwen te hernieuwen; Zyne Majesteit, met opzigt tot het geensinst oogenblik, om toe aanwinnen. En dat, wat betreft eenig aandeel aan schavergoedingen, of andere aanwinsten, die Zyne Majesteit had, wanneer het op my neemen kon hem te verzekeren, „dat gen verkrygen, ik op my neemde, dat Zyner Majesteits staatszugt hem dan toe aanwinnen. En dat, mogt hy, in het welk by bona ophanden, blik, om de vyandelykheden t wiens oprechte wensch tot het allen tyde eenen zulken maatre bescherming zou; maar dat, in den vreede geneigd was, dat uit aan de moeylykheid om bondig te minder, daar de middelen, zou, aan zodanige, boodgenoote

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

Colonel *Sebastiani's* zending toe te willen schryven aan *Commercieele bedoelingen alleen*, maar als in een militair oogpunt noodzaakelyk gemaakt, uit hoofde van den inbreuk, door ons op het Tractaat van *Amiens* gedaan. — Ik heb de eer, te zyn &c.

(*get.*) WHITWORTH.

„N. B. By den bovenstaandtn brief was gevoegd een Postscriptum, aan Lord *Hawkesbury* behoorende, dat de Heer *Talleyrand* aan Lord *Whitworth* had te kennen gegeegen, dat 'er een ontwerp in overweging was, waarby de Integriteit van het *Turksche* Ryk zo kragtdaadiglyk zoude verzeckerd worden, dat alle redenen van twyffeling of ongerustheid zouden opgehouden, zo wel ten opzigte van *Egypten*, als van eenig ander gedeelte der *Turksche* Staaten. Dan, voor ditmaal, zeide hy, kon hy zig hieromtrent niets verder uitlaaten."

No. 39. *Aan Lord Whitworth*, enz. *Downingstraat*, 28. February 1803.

„Mylord! Uwer Excellentie's despatches van 21. February zyn wel ontfangen, en voor den Koning opengelegd."

(*Het vervolg op de tweede Bladzyde.*)

„Met groot geduld heerde hy my aan, en mogde, ten antwoord, als bevoorens, my te overreeden dat 'er geene redenen hoegenaamd was voor de bezorgdheden, die wy koesterden. Dat het waar was, dat de verkryging van *Egypten* een gemaakoosd ontwerp des Eerften Conſuls geweest was, en misſchien nog was, maar dat het zulks niet was in die maate, dat het hem tot deszelfs bereiking eenen Oorlog zou doen aanvangen."

„Ik zeide hem vervolgens, dat het geen, in myne laatſte verſlag-geeving, het meest byzonderlyk den aandagt van uwe Lordſchap tot zig getrokken had, de verzeekering was, die hy my gegeeven had, dat 'er een ontwerp in overweeging was, waar door de Integriteit van het *Turkſche* Ryk, in alle deszelfs deelen, zodanig zoude verzeekerd worden, dat alle twyffeling of ongerustheid zouden ophouden. Ik verzogt hem derhalven, om zig nu nader te verklaaren, omtrent dit ſtuk, 't welk my voorkwam van het uiterſt aanbelang te zyn; wyl het alleenlyk door zodanige middelen was, dat beide partyën voldaan konden worden. Hy gaf my toen te kennen, dat het geen by een ontwerp genoemd had, niets meer was dan het geen in de boodſchap van den Eerſten Conſul aan het Wetgeevend Ligbaam ſtond uitgedrukt, waar hy zegt, dat 'er een *Fransch*-Ambaſſadeur te *Conſtantinopolen* is, gelast, om alle verzeekeringen te geeven van *Frankryks* gezindheid, om dat Gouvernement, in plaats van het te verzwakken, veel eer te verſterken. Ik betrigde hierop myne twyffeling, of deeze, of e eenige andere mondelinge zeekerheid, wel als genoegzaam beſchouwd zoude worden in eene zaak van dat gewigt. Hierop herhaalde hy de vraag: „welke is dan de zeekerheid, die gy vordert, en die de „Eerſte Conſul geeven kan?" Dit, zeide ik heusch, moest het onderwerp der Onderhandeling zyn, waarin wy bereid waren te treden; en ik vertrouwde, dat het *Fransch* Gouvernement daarin dien zelfden geest van vriendſchappelykheid, en dat zelfde weezenlyk verlangen van bevreediging, brengen zoude, die betoond worden door de Ministers Zyner Majeſteit."

„De Heer *Talleyrand* berigte my nog, dat de Eerſte Conſul, vyf of zes dagen geleeden, gelast had, inſtructiën aan den Generaal *Andreoſſy* te zenden, volgens welken hy een onmiddelyk en cathegoriſch antwoord vorderen moest op de eenvoudige duidelyke vraag: „of Zyne Majeſteit al of niet wilde, het Eiland „*Malta* door de *Britſche* troepen te laaten ontruimen?" Hy onderſtelde, dat deeze aanvraag reeds werkelyk gedaan zou zyn, en dat hy binnen weinige dagen den uitſlag daarvan verwagtte te vernemen; 'er byvoegende, dat alles, wat de Eerſte Conſul verlangde, was, naauwkeuriglyk te weeten, waarop hy te rekenen had."

Ik kon niet nalaaten myn leedweezen te betuigen over deezen overhaasten maatregel, daar dezelve volſtrekt geen goed kon doen, en alleenlyk ſtrekken moest, om, in de behandeling van zaaken, kwaad humeur en beleedigende waardigheden te brengen, in plaats van kalme redeneering. Ik verzogt hem, nochtans, om zig voorbereid te houden, en 'er den Eerſten Conſul toe voor te bereiden, dat hy meer tegenſtand tegen zyne begeerte zoude ontmoeten; dan hy by dergelyke gelegenheden gewoon was."

„Ik zeide hem, dat Zyne Majeſteit geneegen was, om het punt in verſchil met heuschheid en openhartigheid te behandelen, maar gewisſelyk zig nooit beweesd zou laaten maaken, of dwingen om toe te geeven, en ik drong herhaalde maalen aan, dat, indien hy hartelyk den Vreede tuſſchen de beide landen wenschte, hy den Conſul omtrent de gevolgen, die natuurlyk van deezen ſtap te wagten ſtonden, moest voorbereiden, en altoos het uitwerkſel van eenige opvliegende vlaag van kwaad humeur voorkomen. Hy was onwillig om te erkennen, dat 'er eenige de minſte kans of mogelykheid zyn konde, van aan den Eerſten Conſul voldoening te geeven, dan door eene gaave inwilliging zyner begeertens, die hy ſtaande hield op de openbaare goede trouw gegrond te zyn."

„Hier eindigde ons geſprek, en ik wagt dein uitſlag der communicatie van den Generaal *Andreoſſy* met het uiterſt ongeduld af. — Ik heb de eer te zyn, enz.

(*get.*) WHITWORTH

P. S. In den tuſſchen tyd tuſſchen het ſchryven en overſchryven der bovenſtaande depeches, heb ik op nieuws de gelegenheid waargenoomen, om den Heer *Talleyrand* te zien, en ik ben verheugd te bevinden, dat hy (waarom, weet ik niet,) de inſtructien, aan den Generaal *Andreoſſy* gezonden, aan my voorgedraagen had, als meer beſliſſend en beleedigend, dan zy weezenlyk zyn. Ik vond hem op heden volkomen gedisponeerd, om my eene andere gedagte te geeven, en my te overtuigen, dat de Eerſte Conſul, verre van de zaaken tot uitterſtens te willen brengen, verlangende was, om met heuschheid en zonder drift een punt te discutieeren, 't welk hy erkende van groot gewigt voor beide de Landen te zyn. — Hy verzeekerde my herhaalde maalen dat, hoe zeer de aanwinning van *Egypten* den Eerſten Conſul ook ter harte mogt gaan, hy zyne eigene gevoelens aan het behoud van den Vreede wilde opöfferen; en van nu af aan zig toeleggen, om zynen roem te vermeerderen, door den innerlyken welvaart van zyn Land te verbeteren en te conſolideeren, in plaatſe van deszelfs bezittingen te vergrooten."

(*geteekend*) WHITWORTH.

No 41. *Vertaaling eener* NOTA *van den Generaal* Andreoſſy *aan Lord* Hawkesbury, *gedagteekend* PORTLAND-PLACE, 10. *Maart* 1803.

„De ondergeteekende Ambasſadeur, en Minister Plenipotentiaris der *Franſche* Republyk by Zyne *Groot-Brittannſche* Majeſteit, heeft van den Eerſten Conſul uitdrukkelyken last ontfangen, om van het *Britſch* Gouvernement eenige opheldering en te vraagen, betreffende de verlengde bezetting van het Eiland *Malta* door de *Engelſche* troepen. Hy had gehoopt, dat mondelinge communicatien genoegzaam geweest zouden zyn, om eene voldoende opheldering te bekomen, door den weg te baanen tot wederzydſche bevreediging van gemoederen en belangen; eene handelwyze, welke hem opgelegd werd door zynen vuurigen yver voor de bandhaaving der eensgezindheid tuſſchen de beide landen, en voor den Vreede van *Europa*, beide voorwerpen der hartelykſte bezorgdheid van het *Franſch* Gouvernement. Maar de ondergeteekende vermeent, dat hy niet langer kan uitſtellen met te voldoen aan de ſtellige inſtructiën, die hy ontfangen heeft; en heeft derhalven de eer, de navolgende aanmerkingen aan Zyne Excellentie, Lord *Hawkesbury*, te adreſſeeren, met verzoek van zig daarby wel te willen herinneren den geest en kenmerkende trekken van de mondelinge openingen, welke hy hem bevoorens gedaan heeft."

„Volgens de voorwaarden der vierde paragraaph van het 10. Artykel van het Tractaat van *Amiens*, moeten de *Engelſche* troepen, *drie* maanden na de uitwisſeling der ratificatiën, het Eiland *Malta* en deszelfs onderhoorigheden ontruimen. *Tien* maanden zyn 'er verloopen, zedert de ratificatiën zyn uitgewisſeld, en de *Engelſche* troepen zyn nog op *Malta*. De *Franſche* troepen, daar tegen, die de *Napolitaanſche* en *Pauſelyke* Staaten ontruimen moesten, hebben de expiratie der drie maanden niet afgewagt, die hun vergund waren om zig te verwyderen, en zy hebben *Tarenten* verlaaten, welks vestingwerken zy herſteld, en alwaar zy 100. ſtukken canon hadden byeengebragt. Wat kan dus aangeſchaald worden ter rechtvaardiging van het uitſtel in het ontruimen van *Malta*? Heeft het tiende Artykel van het Tractaat van *Amiens* niet in alles voorzien? En de *Napolitaanſche* troepen op *Malta* aangekomen zynde, onder welk voorwendſel konden die van *Engeland* alaar langer verblyven. Is het, om dat alle Mogendheden, in de zesde paragraaph opgenoemd, de guarantie nog niet aangenomen hebben, welke hun is opgedragen? Maar dit is geenzins eene noodzaakelykheid, waaraan de ontruiming van het Eiland afhangelyk te maaken is. En bovendien, *Oostenryk* heeft haare acte van guarantie alreeds ingezonden; *Ruſland* zelf heeft ſlegts eene kleine zwaarigheid gemaakt, die alreeds uit den weg geruimd is door de toeſtemming van den Eerſten Conſul omtrent de voorgeſlagene modificaties, ten zy (noodzaakelyk gezegd,) *Engeland* zelf verkiezen mogt hinderpaalen in den weg te leggen, door te weigeren om tot de voorſtellen van *Ruſland* toe te treden, en zy hebben geene verandering maaken kan omtrent de ſtellige verpligtingen Zyner *Groot-Brittanſche* Majeſteit, die, overeenkomſtig de uitdrukkelyke voorwaarde van eene Vreede breuk, tegen eenig gedeelte der *Britſche* Staaten gerourneerd zouden kunnen worden, Zyne Majeſteit het raadzaam geacht heeft, eene Boodſchap aan beide de Kamers van het Parlement te zenden, ten einde in beweordingen, die tot dat de definitive ſchikkingen te geeven, die als volſtrekt geene beleedigende inhouden, het neemen van zodanige maatregelen aan te bevelen, als bekaanbaar mogen zyn met de eer zyner Kroon, en met de zeekerheid zyner Staaten, en die ter zelfder tyd ſtrekken ter bekoming van Zyner Majeſteits geneegenheid tot behoud van den Vreede."

„Ik vraag verlof, om uwer Lordſchap myne erkentenis te betuigen, dat ik my van deeze omſtandigheid door eenen by-

(*Het vervolg op de derde bladzyde.*)

No. 42. PARYS, 12. Maart 1803.

Aan Lord *Hawkesbury*, enz., enz., enz.

„My Lord! De boodſchapper *Maſon* arriveerde gister morgen vroegtydig, met uwer Lordſchaps brief van den 7. deezer, het welmeenende gevoelens Zyner *Groot-Brittannſche* Majeſteit ten opzigte der toeſtemming van den Eerſten Conſul, die van daar betigt inhoudende, dat, in gevolge der toezeggingen in de haven van *Frankryk* en *Holland*, die, alhoewel openlyk erkend en dienſte der C lonien beſtemd te zyn, nochtans, in gevalle van eene Vreede breuk, tegen eenig gedeelte der *Britſche* Staaten en edelmoedig zyn, dan die, waardoor het uitſtel der ontruiming tot nog toe onwillig geweest, door het Eiland *Malta* aan iets anders toetſchryven, dan aan zee- en ſcheeps omſtandigheden."

„De ondergeteekende is derhalven gelast, om omtrent dit punt de noodige opheldering te vraagen; en hy is overreed, dat het *Britſch* Ministery des te meer begeerig zyn zal, om 'er zoodanigen te geeven, die als voldoende beſchouwd kunnen worden, daar zy wel bewust moeten weezen, hoe noodzaakelyk deezelven zyn ter handhaaving der Volkeren zyn, wanneer heid, om hoe gewigtig zy zyn voor de eer der beide Natien."

„De ondergeteekende bedient zig van deeze gelegenheid, om uwer Lordſchap de verzeekeringen zyner diepſte hoogachting aan Lord *Hawkesbury* te hernieuwen."

(*Geteekend*) P. ANDREOSSY.

zonderen boodschapper verwittigd hebt; ik vond nochtans, toen ik my naar den Heer *Talleyrand* begaf, des namiddags ten twee uer, dat hy 'er alreeds van onderrigt was. Hy was juist op het punt, om 'er kennis van te gaan geeven aan den Eersten Consul, en scheen buitengewoon ontdaan te zyn. Hy ging niet my in zyn Cabinet terug, en, offchoon hy my verklaarde, op dat oogenblik zeer gepreoccupeerd te zyn, liet hy my echter de omstandigheden op myn gemak verhaalen, zonder my in de reden te vallen. Ik deed myn best, om hem te doen begrypen, dat deeze maatregel 'er alleenlyk een van voorzorg was, en niet in den minsten graad als eene bedreiging bedoeld werd. Ik besloot myne aanmerkingen met de herhaaling, dat het eenig en alleen een maatregel van eigen zeekerheid was, gegrond op de toerustingen, die 'er in de *Fransche* en *Hollandsche* havens gedaan werden; ter zelfder tyd 'er nog deeze bedenking byvoegende, dat, al waren ook deeze toerustingen niet zo allernotoirst geweest, als zy waren, de omstandigheid alleen, dat de Eerste Consul besloten had, zyne armée in eenen tyd van Vreede zo aanzienlyk te versterken, eene volkomene en genoegzaame beweegreden voor zulk eenen maatregel zoude geweest zyn."

„De Heer *de Talleyrand* berigtte my nu, dat hy alreeds berigt van de geheele zaak gekreegen had; dat 'er dien ogtend een courier was aangekomen, die hem eene copy van 's Konings Boodschap gebragt had, welke hy my mededeelde. Ik kon, op alle myne aanmerkingen niet een enkel wederwoord van hem krygen. Hy bepaalde zig strikteljk tot de verzeekering, welke hy reeds herhaalde maalen gedaan had, dat 'er geen de minste grond was voor de bekommeringen, die Zyner Majesteits Ministers gevoelden; dat de Eerste Consul vreedelievend was; dat hy geene gedagten hoegenaamd had, om Zyner Majesteits Staaten aan te tasten, ten zy hy, door eenen aanvang der vyandelykheden van onze zyde, daartoe mogt gedwongen worden; dat hy *de weigering, om* Malta *te ontruimen, altoos als zulk eenen aanvang van vyandelykheden* zoude beschouwen; en dat, daar wy tot nog toe geärsfeld hadden die ontruiming te doen, hy gerechtigd was, om zulke maatregelen te adopteeren, die eventueel noodzaakelyk zouden kunnen worden. Hy verklaarde als volstrekt valsch, alle gedagten, dat de uitrustingen in de *Hollandsche* Havens eenige andere bestemming hadden, dan de Colomën; en besloot, dat hy, voor zyn aandeel, de beweegredenen niet bevatten konde, welke het noodzaakelyk gemaakt hadden, om, van den kant van Zyner Majesteits Gouvernement, tot zulk eenen maatregel toevlugt te neemen."

„Hy vroeg my toen verlof, om my te verlaaten en naar den Eersten Consul te gaan, my beloovende, dat hy my den uitslag zou doen weeten, wanneer wy elkander op het dité by den *Pruisfischen* Minister ontmoeteden. Hy kwam daar niet, voor omtrent zeven uur, en, toen wy van tafel opstonden, nam hy my ter zyde, en berigtte my, dat, offchoon de Eerste Consul hoogelyk verbitterd geweest was over de onbillyke vermoedens, door Zyner Majesteits Gouvernement tegen hem gevoed, hy echter zig niet in zo verre door zyne gevoeligheid wilde laaten overmeesteren, dat hy de rampen uit het oog verloor, welke de tegenwoordige discussie voor het menschdom zoude kunnen na zig sleepen. Hy bleef op dit stuk taamelyk lang uitweiden, en gaf opening van de maatregelen, waartoe hy verpligt zou zyn te komen; hy zeide, dat, zo *Engeland* de zaak met heuschheid wilde behandelen, hy insgelyks niets liever wenschte; dat, zo *Engeland* zig ten oorlog toerustte, hy zulks insgelyks zou doen; en dat, zo *Engeland* finaal besluiten mogt tot vyandelykheden, hy op den bystand der *Fransche* Natie vertrouwde, in de zaak van eer en rechtvaardigheid. Het was te vergeefsch, dat ik hem herhaalde, dat *Engeland* den Oorlog geheel niet verlangde; dat de Vreede voor ons zo noodzaakelyk was, als zy voor *Frankryk* zyn kon; dat al, wat wy verlangden, en al, waarover wy twisteden, niets anders was dan zeekerheid; dat alles ons bewees, dat die zeekerheid, door de bedeelingen des Eersten Consuls op *Egypten*, bedreigd werd; en dat gevolgelyk onze weigering, om *Malta* te ontruimen, even zulk een noodzaakelyke maatregel van voorzorg was, als de verdeedeging van eenig ander gedeelte van Zyner Majesteits Staaten. Tegen deezen redeneertrant, stelde de Heer *Talleyrand* over de gemaatigdheid van den Eersten Consul, zyne groote zelfsverloochening, en zyn vast besluit, om zelfs zyne geliefste ontwerpen op te offeren aan zyn oprecht verlangen, om eene Vreedebreuk te vermyden."

„De Heer *Talleyrand* zeide my vervolgens, dat, ten einde myne mededeeling van 's Consuls gevoelens gemakkelyker te maaken, hy my een papier zou mededeelen, hetwelk hy dien zelfden morgen met hem had opgesteld; dat dit papier echter niet beschouwd moest worden als iets volstrektelyk officieels, dat het een *memorandum* was, om my te hulp te komen, doch echter zodanig, dat, indien ik zulks verkoos, ik het aan uwe Lordschap mogt overzenden. Ik sluit het hiernevens in, en heb de eer, te zyn, enz.

(*geteekend*) WHITWORTH.

Verbaale Nota, bedoeld in No. 42.

(Vertaaling.)

„1. Indien, in deszelfs Boodschap, Zyne *Brittannische* Majesteit meent te spreeken van de expeditie te *Hellevoetsluis*, de geheele waereld weet, dat zy naar *America* bestemd, en op het punt was om naar haare bestemming afteezeilen; maar, ingevolge zyner Majesteits Boodschap is de inscheeping en het in zee loopen op het punt om gecontramandeerd te worden."

„II. Indien wy geene voldoende opheldering omtrent de toerustingen in *Engeland* bekomen, en indien zy werkelyk voortgaan, *is het natuurlyk*, dat de Eerste Consul twintig duizend man in *Holland* doe marcheeren, daar *Holland* in de boodschap vermeld is."

„III. Deeze troepen eenmaal in het land zynde, *is het natuurlyk*, dat men een leger-camp vorme op de grenzen van *Hanover*, en daarteboven, dat nog meerdere corpsen zig voegen by de troepen, die reeds naar *America* zyn ingescheept, ten einde nieuwe inscheepingen te doen plaats hebben, en eene offensive en defensive positie te houden."

„IV. *Het is natuurlyk*, dat de Eerste Consul te *Calais* en aan onderscheidene punten der kust leger-campen doe samentrekken."

„V. Het is even zeer *in de natuur der dingen*, dat de Eerste Consul, die op het punt was, om *Zwitserland* te ontruimen, in de noodzaakelykheid zy, om eene *Fransche* armée in dat land te doen verblyven."

„VI. Het is al mede *het natuurlyk gevolg* van dit alles, dat de Eerste Consul eene nieuwe krygsmagt naar *Italien* zende, ten einde, ingeval van nood, de positie van *Tarenten* te bezetten."

„VII. *Engeland* zig wapenende, en zig zó openlyk wapenende, zal *Frankryk* dwingen, zyne legers op den voet van oorlog te brengen; een stap, zó gewigtig, dat hy niet misschien geheel *Europa* in opschudding te brengen."

De vrugt van alle deeze beweegingen zal zyn, de beide landen nog steeds meer en meer te verbitteren. *Frankryk* zal gedwongen geweest zyn, alle deeze voorzorgen te neemen, ten gevolge der *Engelsche* wapening, en desniettegenstaande zullen alle maatregelen genomen worden, om de *Engelsche* Natie optemurken door het voorgeeven, dat *Frankryk* eenen inval bedoelt! De geheele *Britsche* bevolking zal genoodzaakt worden zig ter verdeediging onder de wapenen te begeeven, en derzelver Koophandel van uitvoer zal, zelfs vóór den oorlog, in een staat van stilstand zyn in de geheele uitgestrektheid der landen, door de *Fransche* wapenen bezet."

„De ondervinding der Nation en de loop der gebeurtenissen bewyst, dat, tusschen zulk eenen staat van zaaken, en werkelyke vyandelykheden, de tusschen-tyd niet lang is."

„Wat betreft de verschillen, van welken in den boodschap Zyner *Britsche* Majesteit melding gemaakt is, weeten wy niet, dat wy 'er eenigen met *Engeland* hebben; want men mag niet onderstellen, dat een ernstig voorneemen in *Engeland* bestaan heeft, om de uitvoering van het Tractaat van *Amiens* te ontduiken, onder bescherming van eene Militaire wapening. *Europa* weet wél, dat het mogelyk is *Frankryks* van-een-scheuring te onderneemen, maar niet, het bevreesd te maaken."

No. 43. *Aan den Wel Ed. Lord* Hawkesbury, enz., enz., enz., PARYS 14. *Maart* 1803.

My Lord! Zaturdag l. l. is de boodschapper *Mason* met myne depêches van die dagteekening vertrokken, en tot op gister, Zondag, zag ik niemand, in staat, my eenig verder berigt, waarop ik vertrouwen kon, te geeven omtrent de uitwerking, welke Zyner Majesteits Boodschap op den Eersten Consul gehad had. Op de Hof-Assemblée, den laatst gemelden dag in de *Tuilerien* gehouden, sprak hy my aan met alle blyken van ontroering. Hy begon met my te vraagen, of ik eenig nieuws uit *Engeland* had. Ik zeide hem, dat ik twee dagen geleeden brieven van uwe Lordschap ontfangen had. Hy vervolgde terstond: En zo hebt gy dan besloten Oorlog te maaken. — Neen, hernam ik, wy zyn al te gevoelig aan de voordeelen van den Vreede. — *nous avons*, zeide hy, *déja fait la guerre pendant quinze ans* (wy hebben den Oorlog reeds geduurende vyftien jaaren gevoerd) — Daar hy naar een antwoord scheen te wagten, merkte ik alleen aan: *c'en est déjà trop* (dat dit reeds veel te veel was.) — *Mais*, zeide hy, *vous voulez la faire encore quinze années, et vous m'y forcez.* — Ik berigtte hem, dat zulks verre van Zyner Majesteits bedoelingen was. — Hy wendde zig hierop naar den Graaf *Marcow* en den Ridder *d'Azarra*, die by elkander op eenen geringen afstand van my stonden, en zeide hun: *Les Anglois veulent la geurre, mais s'ils sont les premiers à tirer l'épée, je ferai le dernier à la remettre. Ils ne respectent pas les traités. Ils faut dorénavant les couvrir de crepe noire.* (De *Engelschen* willen den oorlog, maar, zo zy de eersten zyn om het zwaard te trekken, zal ik de laatste zyn, die het weder in de schede steekt. Zy eerbiedigen de Tractaaten niet. Men moet van nu af aan hen met flaus bedekken.) — Hy ging vervolgens de zaal rond, en, in weinige minuuten, kwam hy by my terug, en hervatte het gesprek, indien men het een gesprek noemen mag, met my eene persoonlyke beleefdheid te zeggen. Vervolgens begon hy op nieuw: — *Pourquoi des armemens? Contre qui des mesures de précaution? Je n'ai pas un seul vaisseau de ligne dans les ports de* France; *mais si vous voulez armer, j'armerai aussi; si vous voulez vous battre, je me battrai aussi. Vous pourrez peut-être tuer la* France, *mais jamais l'intimider.* — (Waarom u gewapend? Tegen wien die maatregelen van voorzorg? Ik heb niet een eenig Linie-schip in de havens van *Frankryk*; maar, indien gy u volstrekt wapenen wilt, zal ik my ook wapenen; indien gy vegten wilt, zal ik ook vegten. Gy kunt misschien *Frankryk* doodslaan, maar nooit zult gy het bevreesd maaken.) — *On ne voudroit*, zeide hy, *ni l'un ni l'autre. On voudroit vivre en bonne intelligence avec elle.* (Men wil noch het een noch het ander. Men wil met *Frankryk* in goede verstandhouding leeven.) — *Il faut donc respecter les traités*, zeide hy, *Malheur à ceux qui ne respectent pas les traités; ils en seront responsables à toute l'Europe.* (Men moet dan de Tractaaten eerbiedigen. Wee hun, die de Tractaaten niet eerbiedigen! Zy zullen daar voor by geheel *Europa* verantwoordelyk zyn.) — Hy scheen my al te driftig, dan dat ik het dienstig vond het gesprek te verlengen; Ik gaf dus geen antwoord, en hy week naar zyne vertrekken onder het herhaalen zyner laatste woorden."

„Men moet opmerken, dat dit alles luid genoeg voorviel, om gehoord te worden door twee honderd menschen, die in de zaal tegenwoordig waren; en ik ben verzeekerd, dat 'er niet een eenige hunner was, die by deeze geleegenheid niet de verregaande onvoegzaamheid, en het volkomen gebrek aan waardigheid zo wel als aan behoorlykheid in 's Consuls gedrag gevoelde."

„Ik ben voornemens, de eerste geleegenheid te beezigen, om den Heer *Talleyrand* over deeze gebeurtenis te spreeken. Ik heb de eer te zyn, enz."

(*get.*) WHITWORTH.

No. 44. EXTRACT, *uit eene Depeche van Lord* Hawkesbury *aan Lord* Whitworth, *gedagteekend 15. Maart* 1803.

„Ik zende uwe Lordschap Copy der Nota, op den 10. deezer door den Generaal *Andreossy* aan my overhandigd, als ook Copy van het antwoord, het welk ik daar op, ingevolge bevel Zyner Majesteit, op heden heb ingezonden."

No. 45. NOTA.

„De ondergeteekende, Zyner Majesteits voornaamsten Secretaris van Staat tot de Buitenlandsche Zaaken, heeft de Nota zyner Excellentie den *Franschen* Ambassadeur, van den 10. deezer onder 's Konings oog gebragt."

„Zyner Majesteits last volvoerende door het inzenden van een officieel antwoord op die Nota, vindt de ondergeteekende het nodig, weinig meer te doen, dan de opheldering te herhaalen, die reeds, by meer dan een geleegenheid, door hem zelf mondeling aan den Generaal *Andreossy*, in door Lord *Whitworth* aan den Heer *de Talleyrand*, omtrent het onderwerp der Nota, en de punten die daarmede verbonden schynen, gegeeven zyn. Hy kan geene zwarigheid gevoelen, en de *Fransche* Ambassadeur te verzeekeren, dat Zyne Majesteit een alleroprechtste wensch gevoed heeft, dat het Tractaat van *Amiens* op de volledigste en volkomenste wyze uitgevoerd wierde; maar het is voor hem niet mogelyk geweest dat Tractaat te beschouwen als gebouwd op grondbeginsselen, verschillende van die, welke onveranderlyk op elkander voorgaand Tractaat of overeenkomst toegepast zyn, namelyk, dat zy onderhandeld en gesloten waren, met betrekking tot den tegenwoordigen staat van bezitten, door onderscheidene partyen, en tot de *Tractaaten* of *openbaare verbintenissen*, door welken zy tydens de sluiting verbonden waren; en dat, indien de staat van bezit en van verbintenis, door de daad van een der partyen zo weezenlyk veranderd was, dat zulks den aart des verdrags zelven aandeed, de andere party, overeenkomstig de wet der volken, een recht had, om tusschen beiden te komen, ten einde voldoening of schadevergoeding te erlangen voor elke weezenlyke veranderinge, welke zodanige daaden, na de verbintenis, in hunnen betrekkelyken toestand gemaakt mogten hebben; dat, indien immer een geval beliond, in het welk dit grondbeginsel met meer dan gewoone voegzaamheid van toepassing gemaakt kon worden, zulks dat was van het jongste Vreedes-Tractaat; want, de onderhandeling was voortgeleid geworden op eenen grondslag, niet blootelyk door Zyne Majesteit voorgeslagen, maar uitdrukkelyk, in eene Officiele Nota, door het *Fransch* Gouverne-

[*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*]

(*Het vervolg op de vierde Bladzyde.*)

aan den Eersten Consul. Dit Rapport bevatte de onverdeedigbaarste onderhandsche aantygingen en openbaare beschuldigingen tegen den Officier, welke Z. Majesteits troepen in *Egypten* commandeert, en tegen de *Britsche* armée in dat oord; aantygingen en beschuldigingen, ganschelyk van grond ontbloot, en zodanig, dat zy Z. Majesteit zouden rechtigen, om die voldoeninge te doen vorderen, welke, by gelegenheden van dien aart, of althargelyke Mogendheden recht hebben in een staat van vriendschap van elkander te vervragten. Het legt daarenboven opmerken aan den dag, ten hoogste schadelyk voor de belangen Zyner Majesteits Staaten, als ook regelregt strydig en volkomen onbestaanbaar met den geest en letter van het Vredes-Tractaat, zulken Zyne Majesteits en het *Fransch* Gouvernement geslooten. Zyner Majesteits Ambassadeur te *Parys* werd dien overeenkomstig gelast aan het *Fransch* Gouvernement zulke voorstellingen te doen, als Zyne Majesteit voodig oordeelde te worden door bescheidenheid, en aart als boven omschreeven, als ook door de dringingen, van aart om oogmerken, onbestaanbaar met de toestand, opvolgegging van oogmerken, onbestaanbaar met de toestand, van den vrede, en met de eer der Kroon, welke Zyne Majesteit verpligt was te handhaven.

(*Het vervolg op de vierde Bladzyde.*)

ten opzigte zyner *Duitſche* Staaten, te verwagten, de verzameling, echter, van een aanzienlyk Corps *Franſche* troepen op de nabuurige *Hollandſche* grenzen, het waarſchynlyk maakt, dat zyn Keurvorſtendom, ingevalle eens Oorlogs, maar al te ſpoedig aan de gevaaren van eenen daadelyken aanval bloot zal ſtaan. Diensvolgens worden alle Ingezeetenen in ſtaat om de wapenen te voeren, en daarin niet verhinderd door de vervulling van andere publyke posten, op verbeurte van goederen en erfrecht, zonder hoop op genade, of vergiffenis opgeroepen, om, in geval van nood ter verdeediging des lands toetefnellen, waartoe zy terſtond ingeſchreeven worden, en zig met eenen plegtigen eed verbinden zullen. Behalven dit bevel is 'er op den 20. Mey een ander aan de gepenſioneerde Officiers en Invaliden gegeeven, om zig tot den Vesting-dienst gereed te houden, daar eerlang de geheele armée mobiel gemaakt ſtaat te worden, en zelfs reeds werkelyk eenige corpſen zyn opgebrooken. De geheele *Hanoverſche* Land-Armée beſtaat in het tegenwoordig oogenblik uit tien Regimenten Cavallery en Dragonders, 12. Regimenten Infantery, behalven de Artillery en Genie. Aan derzelver hoofd ſtaat de Veldmaarſchalk, Graaf van *Wallmoden-Gimborn*. De *Engelſche* Prins *Adolph* van *Cambridge* zal het bevel voeren over den Volks-Opſtaad in Maſſa, welke, daar men de bevolking van het Keurvorſtendom thans op meer dan eene millioen menſchen begroot, gereekend wordt ruim 200,000. man te moeten opleeveren. De genegenheid voor den Koninglyken Veldheer, en de meer dan gegronde vrees, dat de intogt der *Franſchen* met het ſluiten van den *Weſer* en de *Elbe* gepaard zou gaan, doet eene meerigte inwooners vrywillig zig tot den wapendienst opſchryven welken anders, of wegens perſoonlyke of wegens lands voorrechten, daartoe niet gehouden zouden zyn. Onder de eerſten bevinden zig de Studenten der Hooge School te *Gottingen*; onder de anderen, de ingezeetenen van *Bremen* en het aanhoorig grondgebied, welken alléén men verzeekert, een getal van 50,000. man op de been te kunnen brengen. Ondertuſſchen, niettegenſtaande deeze bereidwilligheid om, in gevalle het noodzaakelyk wierd, het Keurvorſtendom te verdeedigen, is het natuurlyk, dat men zig ook aldaar vuuriglyk van die noodzaakelykheid verlangde ontſlagen te zien, en onder de omſtandigheden, op welken men eene hoop van dien aart wenscht te mogen vestigen, is de verſpreide tyding, dat de Keizer van *Rusland* aan den *Franſchen* Gezant *Colbert* verklaar zou hebben, dat hy ongaarne de bezetting van *Hanover*, en althans de ſluiting der rivier-monden, zien zoude; edoch, daar Keizer *Alexander* tevens verklaard heeft, in allen gevalle de ſtriktſte Neutraliteit te zullen bewaaren, ſchynt het maar al te klaar, dat men van hem geene ondertſteuning te wagten heeft, indien de *Franſchen* in hun genomen beſluit blyven volharden; eeven min als van *Pruiſſen* of *Keurheſſen*, die beide troepen byeentrekken, doch alleen tot dekking van eigene frontieren.

FRANSCHE REPUBLYK.

Na de Boodſchap van het Gouvernement aan de Wetgeeving, en de uitgebreide, doch alleen tot gebeurtenisſen vóór en by het Tractaat van *Amiens* betrekkelyke ſtukken, by dien boodſchap overgelegd, heeft het Gouvernement niets verders doen publiceeren, en het Officieel Dagblad van den 23. Mey bevat als vooren, niet dan zyne gewoone buitenlandſche berigten (onder welken echter, het zy opzettelyk, het zy wegen niet ontfangst van tydingen, de Rubryk *Groot-Brittannien* niet gevonden wordt) en weinig belangryke mededeelingen dan byzonderheden uit het binnenlandsch Beſtuur. Het eenig Artykel, het welk ons, van ter zyden, den toeſtand herinnert, waarin wy ons bevinden, is een berigt uit *Granville*, den 18. Mey gedagteekend, en vermeldende, dat twee *Engelſche* ſchepen, reeds onder Parlementaire vlag, aldaar dien dag de *Franſchen* hebben overgebragt, die zig op het Eiland *Jerſey* bevonden; terwyl insgelyks dien zelfden dag een *Fransch* viſſer, wegens ſchade in *Engeland* binnen geloopen, en aldaar, kragtens het embargo, terug gehouden, door list zig van zyne wagten ontſlagen hebbende, met zyn ſchip behouden te *Granville* was binnen gekomen.

Dit ſtilzwygen van ons Gouvernement, op een tydſtip, dat men elk oogenblik eene dadelyke oorlogsverklaring verwagt zou hebben, doet zien, dat het, ten minſten voor als nog, ons niet in ſtaat van oorlog beſchouwt; en 'er miſſchien eene laatſte, offchoon zeer zwakke mogelykheid op Vreede is overgebleeven. De beveelen, aan onze troepen uitgedeeld, zyn insgelyks voor het grootst gedeelte afhangelyk van het daar zyn van werkelyken Oorlog, en, onder anderen, is het onder die voorwaarde, dat onze troepen in het Zuidoostelyk gedeelte der Republyk, naby de *Spaanſche* grenzen, bevel bekomen hebben, zig marſchvaardig te houden.

Dus was de toeſtand der zaaken te *Parys* op den 22. Mey, den dag toen het Officieel Blad van den 23. ter Perſſe was. Daags daaraan deed het Gouvernement, het welk inmiddels berigt der jongſte gebeurtenisſen in *Engeland* na het vertrek van onzen Gezant bekomen had, een allerſnerpendſt ſtuk in het Officieel Dagblad publiceeren, in het welk *Engeland* van kwaade trouw beſchuldigd wordt by de opgave zyner jongſte Diplomatique Correspondentie; voorbeelden daar van opgeleeverd; en eindelyk aangekondigd, dat het Gouvernement deeze Correspondentie, op welke *Engelands* beſluit tot oorlog gezegd wordt, te beſusten, van zynen kant (waarſchynlyk verzeld van de vereischte opheldering en invoegingen) ter onderzoek voor de *Franſche* natie en geheel *Europa*, zal doen vertaalen en in het licht geeven. Vervolgens bevat het officiëel Blad de bevelen van het *Britſch* Gouvernement tot het leggen van embargo op en het neemen van alle *Franſche* Schepen; als ook de tyding van de werkelyke prysmaaking van twee derzelven (*zie onze Courant No.* 65) alles gevolgd door een weerkeerig bevel tot het aantasten en veroveren van *Britſche* ſchepen; tot het uitgeeven van *Lettres de Marques*, of Kaapers-brieven, en tot het krygsgevangen neemen van alle *Engelſchen*, die, tuſſchen 18. en 60 jaaren oud en in de *Britſche* landmilitie opgeſchreeven, of in *Britſche* krygsdienst zynde, zig tegenwoordig in *Frankryk* bevinden, ten einde als Gyzelaars te dienen, voor die *Franſche* Burgers, die door de *Engelſche* vyandelykheden, zonder Oorlogs verklaring gepleegd, gevangen geraakt mogten zyn. Dit Beſluit, met de redenen, die aanleiding tot het zelve gegeeven hebben, is, door eene Deputatie uit den Staatsraad, aan het Wetgevend Lighaamen aan het Tribunaat ingeleeverd, by welke geleegenheid een der Gouvernements-ſpreekers in de eerstgemelde dier beide Vergaderingen de navolgende opmerkelyke woorden beezigde:

„De Eerſte Conſul ſlaat geene Oorlogsverklaaring voor; hy doet ſlegts het voorſtel tot voorloopige maatregelen van verdeediging; geene van die, welke doenlyk zyn, zal verzuimd worden; de wysheid heeft alles gedaan, om eenen onrechtvaardigen aanvaller te ontwapenen; de moed zal de wysheid by ſtaan om hem te ſtraffen."

---

een ten hoogſten nadeelig voor de belangen van zyn Volk; en daarkortlings door het *Franſch* Gouvernement eene vordering gemaakt was, met opzigt tot de ontruiming van *Malta*, werd Lord *Whitworth* gelast, deeze zyne voorſtelling te doen verzeld gaan door eene verklaring van wegen Zyne Majeſteit, dat, alvorens hy in eenige verdere onderhandeling ten opzigte van dat Eiland treeden kon, men verwagtte, dat voldoende ophelderingen gegeeven zouden worden, omtrent de verſchillende punten, waarover Zyne Majeſteit geklaagd had. Deeze voorſtelling en deeze vordering, ſchynen door het *Franſch* Gouvernement gantſchelyk in den wind geſlagen te zyn: geene voldoening is verleend, geene opheldering hoegenaamd gegeeven; integendeel zyn Zyner Majeſteits vermoedens omtrent de oogmerken van het *Franſch* Gouvernement met opzigt tot het *Turkſche* Ryk door naderhand voorgevallene gebeurtenisſen bevestigd en verſterkt. Onder deeze omſtandigheden, gevoelt Zyne Majeſteit dat hy geene keus heeft, en dat eene billyke zorg voor zyn eigen eer en voor de belangen van zyn volk het voor hem noodzakelyk maakt, te verklaaren, dat hy niet bewilligen kan, dat zyne troepen het Eiland *Malta* ontruimen, tot dat aan eene ſubſtantieele zeekerheid gevonden worden voor die voorwerpen, welke, onder de tegenwoordige omſtandigheden, door de terugroeping der troepen een weezenlyk gevaar zouden kunnen loopen."

„Met opzigt tot onderſcheidenen der ſtellingen, in de Nota opgegeeven, en gegrond op het uitvoeren van het 10 Artykel in deszelfs letterlyken zin; deeze vorderen eenige aanmerkingen. Volgens het 10. Artykel van het Tractaat van *Amiens* moest het Eiland *Malta* door Zyne Majeſteit aan de Order van *St. Jan*, terug gegeeven worden onder zeekere voorwaarden. De ontruiming van het Eiland op een bepaald tydpunt vormde een gedeelte dier voorwaarden; en, indien de overige bedingen in eenen behoorlyken loop van vervulling geweest waren, zou Zyne Majeſteit volgens de termen van het Tractaat gehouden geweest zyn aan zyne krygsmagt bevel te geeven het Eiland te

(*Het vervolg op de kant van deeze bladzyde.*)

GRAVE *den* 25 *Mey*. Volgens de voorheen door den *Franſchen* Commisſaris van Oorlog Sequenot gegeevene aankondiging, kwam den 21 deezer hier binnen de Staf van 't 13de Regiment Dragonders; de overige Manſchappen worden in de omliggende Dorpen geplaats. Heden komt het 19de Regiment Dragonders te *Ravenſtyn* en daaromſtreeks; en aanſtaanden Vrydag wordt het 5de Regiment Huſaren in de Dorpen *Zeeland*, *Eſcharens* en *Gusch* verwagt; alle deeze Troepen, gelyk ook veel agtergebleevene Manſchappen, trekken daagelyks voort om zig by hunne Corpſen en de Armée, by *Coevorden* ſtaande, te voegen.

Gisteren avond en heden namiddag paſſeerden hier twee Couriers, komende van *Parys*, om zig met den grootſten ſpoed naar het Hoofdkwartier te begeeven. De Generaal *Pacthod*, die eenigen tyd in den *Bosch* gecommandeerd heeft, is ten dien einde thans te *Nymegen*; de Generaal *Oſten* is tegenwoordig Commandant van den *Bosch*; aldaar is ook aangekomen het Depôt der 54ſte halve Brigade uit *Landrecy*.

HELLEVOETSLUIS *den* 27 *Mey*. Behalven de twee *Engelſche* Paketbooten en een *Engelſche* Courier, waarvan wy in onze Courant van No. 65. hebben verſlag gedaan, is nog door de *Franſchen* gearreſteerd geworden een *Engelſche* Agent, en vervolgens nog eene Paketboot, met Paſſagiers en Brieven van den 24. uit *Engeland* gekomen, welke laatſten men naar den *Franſchen* Generaal *Victor*, zig in den *Haag* bevindende, heeft opgezonden. Offchoon men den Paſſagiers de vryheid had verleend, om met een afgehuurde Schuit naar *Rotterdam* te vertrekken, heeft men echter, by hun vertrek, goed kunnen vinden die Schuit wederom te arreſteeren.

DE HAGE *den* 27 *Mey*. Geduurende de maand Juny zal, by het Departementaal Beſtuur van *Holland* præſideeren Mr. *Hugo Adriaan van Bleiswyk*.

96ſte GENERALITEITS- NU BATAAFSCHE LOTERY.

TWEEDE CLASSE.

Saturdag, den 28. *Mey*.

Op No. 10536. voor 't laatſte Nommer een Præmie van *f* 10,000.

STAATS-BEWIND.

DE HAGE *den* 27 *Mey*. De Commiſſie beſtaande uit de Heeren *Brandſen*, Lid van 't Staats-Bewind, *Six* van *Amſterdam* en *Jacobſen* Lid van den Raad der Marine, (*zie onze Courant No.* 65.) heeft op gisteren ten 8. uuren, derzelver reize naar *Barys* aangenomen.

By den Raad van Oorlog zal, geduurende de Maand Juny, præſideeren, de Raad *van Zuylen van Nyevelt*; by die, van Binnenlandſche Zaaken, *ſ. F. Leemans*; by de Nationale Rekenkamer Mr. *R. van den Bosch*; en by den Zee-raad, voor de thans loopende agt dagen, Mr. *H. W. Brantſen*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ITALIËN.

De betrekkingen van *Frankryk* met den Heiligen Stoel, zyn niet alleen voor een groot gedeelte op den voorigen voet hersteld, maar zullen ook voortaan op de oude wyze en met de oude formaliteiten onderhouden worden. Eene derzelven is de benoeming van eenen Geeſtelyken, om te *Romen* als Afgezant van *Frankryk* te reſideeren, welke post opgedragen is aan den Oom des Eerſten Conſuls, Kardinaal *Feſch*, die eerſtdaags aldaar den Burger *Cacault* vervangen moet, welke laatſte reeds werkelyk is terug geroepen.

DUITSCHLAND.

Hanover, de eenige plaats op het vaſteland (het onwinbaar *Gibraltar* niet mede gereekend) door welks verövering *Engeland*, of ten minſte der famille van deszelfs Koning, afbreuk kan gedaan worden, is ook waarſchynlyk die, welke ten tooneel ſtrekken zal aan de opening des Oorlogs. Reeds wist men aldaar de byëentrekking eener gedugte *Franſche* Armée op de oostelyke grenzen der *Bataafſche* Republyk, en derzelver waarſchynlyk oogmerk. Reeds vermeende men maar al te veel grond te hebben om te vreezen, dat dit maal geene min gevreesde bezetting door *Pruiſſiſche* troepen, eeven als voren, de meer gedugte intogt van eene *Franſche* Armée verhoeden zou. Eindelyk hebben den 16 Mey de *Hanoverſche* Ingezeetenen vernoomen, dat zy niet blootelyk beſtemd zyn, om de lydelyke ſlagtöffers van deezen intogt te worden, maar de vrugten genieten, of de verdubbelde rampen ondergaan zullen van eenen wederſtand door eigene kragten. Den gemelden dag is uitgevaardigd, en kort daaraan door geheel het Keurvorſtendom afgekondigd een Koninglyk Beveliſchrift, inhoudende, dat, offchoon Zyne Majeſteit gezind zy, als Stand des Ryks voor zyne *Duitſche* Staaten, ingevalle van Oorlog, eene ſtricte neutraliteit in acht te neemen, en alzo recht hebbe, van den kant van *Frankryk* eene gelyke behandeling,

---

Porto Ferrajo en *Minorca* door Zyner Majeſteits Krygsmagt ontruimd waren; terwyl de troepen Zyner Majeſteit in geen geval verpligt waren, het Eiland *Malta* te ontruimen, voor den tyd van twee maanden na de ratificatie van dit Tractaat; en zelfs tegen dien tyd was de ontruiming van *Malta* als afhangende van de onafgebrooken uitvoering der overige deelen van de overeenkomst. Met opzigt tot de ontruiming van *Malta* moesten uitmaaken tot garnifoen van *Napolitaanſche* troepen, in de Nota vervat, dat de garnifoen van *Malta* moesten uitmaaken tot garnifoen van *Napolitaanſche* troepen, in de Nota vervat, dat de Order betrekkelyk, wanneer de ſchikkingen, tot de Order betrekkelyk, zal het by het inzien van het Artykel gebragt konden worden, zal het by het inzien van het Artykel blyken, dat, volgens de voorafgaande paragraaph, het Eiland terug gegeeven moest worden aan de Order, op voorwaarde der volgende bedingen, en dat het vertrek der *Franſche* Troepen niet dan na dat tydſtip plaats hebben als de overige bedingen, vaaſtelyk binnen een maand na de teruggave aan de Order reeds reeds weikenlyk zou plaats gegreepen hebben, dat, volgens de 12. paragraaph, de *Napolitaanſche* troepen een gedeelte van het garnifoen moesten uitmaaken, tot dat, op welk tydſtip bekend, als vermeld een gedeelte der *Spaanſche* Troepen, deeze omtrent dezelven worden als van dezelfde kragt; en indien de uitvoering van eenig weezenlyk gedeelte derzelven ondoenlyk gevonden is, of indien de uitvoering duarvan, door eenige omſtandigheden, uitgeſteld mogt zyn, zou Zyne Majeſteit gerechtigd zyn in het opſchorten der ontruiming van het Eiland, tot dat de overige voorwaarden van het artykel vervuld konden worden; of, tot dat eenige nieuwe ſchikking aangegaan wierde, die aan de contracteerende partyen voldoende voorkomen. De weigering van *Rusland*, om tot de ſchikking toetreeden, uitgeſondert onder voorwaarde, dat de *Maltheezer* tong afgeſchaft wierde; het ſtilzwygen van het Hof van *Berlyn* ten opzigte van de uitnodiging, aan het zelve, ingevolge het Tractaat gedaan, om een der guarandeerende Mogendheden te worden; de afſchaffing der *Spaanſche* Prioryen, in vryt van het Tractaat, van het welk *Spanjen* eene der contracteerende partyen geweest was; de verklaring van het *Portugeesch* Gouvernement van zyn voornemen, om de eigendommen der *Portugeeſche* Priory, als vermeld een gedeelte der *Spaanſche* tong, te legitimeeren,

---

Door J. J. STUERMAN, in den Haag.